

EKOLOGISK UTREDNING AV VÄSTBERGASKOGEN

HÄGERSTEN, STOCKHOLMS STAD

2022-06-23

wsp

EKOLOGISK UTREDNING AV VÄSTBERGASKOGEN

Hägersten, Stockholms stad

KUND

Exploateringskontoret, Stockholms stad

KONSULT

WSP Earth & Environment

WSP Sverige AB
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Erik Lagerin
010-721 11 86
erik.lagerin@wsp.com

Karolina Bruce
010 – 721 04 44
karolina.bruce@wsp.com

DOKUMENTINFORMATION

Ekologisk utredning av Västbergaskogen, Hägersten, Stockholms stad.

Följande personer har medverkat:

Erik Lagerin – Fältinventering, bedömningar, kvalitetsgranskning.

Karolina Bruce – Förstudie, fältinventering, GIS och kartor, bedömningar och rapportering.

Jonas Rune – Uppdragsledning.

Datum för slutversion: 2022-06-23

Omslagsbild: översiktsbild av blandskogsmiljö, Västbergaskogen.

Samtliga foton i rapporten är tagna av Karolina Bruce och Erik Lagerin, WSP om inte annat anges.

UPPDRAGSNAMN
Ekologisk utredning
Västbergaskogen

UPPDRAGSNUMMER
10340897

FÖRFATTARE
Karolina Bruce

DATUM
2022-06-23

ÄNDRINGSDATUM

Granskad av
Erik Lagerin

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	METODIK OCH OMFATTNING	5
1.2	OMRÅDESBESKRIVNING	5
2	EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	6
2.1	GRÖN INFRASTRUKTUR	6
2.1.1	Ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO)	6
2.1.2	Stockholms stads ekdatabas och länsstyrelsens värdegrafer	7
2.1.3	Konnektivitetsanalys för Stockholms stad	9
2.1.4	Fladdermushabitatindex	12
2.2	FYND AV NATURVÅRDSARTER	13
3	RESULTAT	13
3.1	SKOGSTYPER	14
3.1.1	Lövskogsmiljöer	14
3.1.2	Hällmarkstallskog	14
3.2	TRÄDINVENTERING	16
4	BEDÖMNINGAR	19
4.1	OMRÅDETS VÄRDEN FÖR ENSKILDA ARTGRUPPER	19
4.1.1	Groddjur	19
4.1.2	Fåglar	19
4.1.3	Fladdermöss	19
4.1.4	Insekter	19
4.2	EKOLOGISKA VÄRDEN KNUTNA TILL TRÄD	20
4.3	SAMLAD BEDÖMNING	20
5	REFERENSER	21

1 INLEDNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av Exploateringskontoret i Stockholms stad utfört en ekologisk utredning av Västbergaskogen, Hägersten, Stockholms stad. Områdets värde som livsmiljö och spridningsmiljö för olika artgrupper har utretts och en behovsanalys av framtida artinventeringar har gjorts. En trädinventering har även utförts för att identifiera skyddsvärda träd i området. Utredningen utgör underlag för planerad stadsutveckling vid Telefonplan med bland annat överdäckning av tunnelbanan och ett mer tillgängligt rekreativt område i Västbergaskogen. En fältinventering genomfördes den 1 juni 2022 av Erik Lagerin och Karolina Bruce.

Syftet med undersökningen är att belysa områdets ekologiska betydelse för olika artgrupper, samt dess värden som spridningsmiljö och eventuell förekomst av skyddsvärda träd i området. Denna rapport innehåller bedömningar och rekommendationer ur naturhänseende. Det är viktigt att poängtera att naturvärdesbedömningen inte är några ställningstaganden av utredningsområdets lämplighet för en exploatering.

1.1 METODIK OCH OMFATTNING

Inventeringen omfattade en allmän inventering av bakgrundsinformation och ett fältbesök där naturmiljön utreddes inom aktuellt område. Delområden avgränsades utifrån skogstyp och områdets betydelse för olika artgrupper undersöktes. I fältbesöket ingick även en trädinventering, som omfattade en bedömning av eventuell förekomst av särskilt skyddsvärda träd (samtliga trädslag) enligt Naturvårdsverkets definition (Naturvårdsverket 2012). Med detta avses:

- Jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

Om en exploateringsåtgärd riskerar att påverka ett särskilt skyddsvärt träd negativt anses det vara en väsentlig påverkan på naturmiljön, vilket kräver att åtgärden anmäls för samråd med länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. I enlighet med Stockholms stads tolkning fungerar även plansamråd som samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

I den allmänna inventeringen av bakgrundsinformation ingick inventering av befintliga data som beskriver området, bakgrundsmaterial ifrån berörda myndigheter, och informationssök i öppna databaser.

1.2 OMRÅDESBESKRIVNING

Utredningsområdet är cirka 4,5 hektar stort och inkluderar hela Västbergaskogen (även kallad Telefonplanshöjden) vid Telefonplan i Hägersten, Stockholms stad (Figur 1). Området ligger något upphöjt i terrängen och gränsar till tunnelbanespår och Telefonplans tunnelbanestation i nord/nordost. I öst, syd och väst gränsar området till tomtmarker och i öst även till busshållplats och bilväg. I västra delen av utredningsområdet ligger en grusad basketplan/skatepark.

Västbergaskogen är en mindre stadsnära blandskog bestående av främst triviallövsskog med ädellövinslag och partier med hällmarkstallskog.

Figur 1. Karta över utredningsområdet.

2 EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

2.1 GRÖN INFRASTRUKTUR

2.1.1 Ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO)

ESBO-områden ingår i de gröna infrastrukturområdena som utgör särskilt viktiga funktioner för växt- och djurlivet i Stockholms stad och som är avgörande för ett långsiktigt bevarande och stärkande av stadens biologiska mångfald (Miljöförvaltningen 2014).

Beroende på huvudfunktion har ESBO-områdena delats in i:

1. *Ekologiskt särskilt betydelsefulla kärnområden* – Områden med en mångfald av ekologiska funktioner och strukturer samt viktiga reproduktionsmiljöer. Här bedöms flertalet arters livsmiljökrav och/eller annan betydelse för den biologiska mångfalden finnas. Kärnområden får inte vara fragmenterade och innehålla hus eller vägar som kan utgöra spridningsbarriärer.

2. *Ekologiskt särskilt betydelsefulla livsmiljöer för skyddsvärda arter* – Miljöer med antingen dokumenterad förekomst eller goda förutsättningar för förekomst av skyddsvärda arter. Information om olika arters specifika resursbehov ligger till grund för bedömningen om förutsättningar., såsom geografiskt läge, grad av isolering och biotopsammansättning. Områdena ska även vara sammanlänkade med spridningszoner.
3. *Ekologiskt särskilt betydelsefulla spridningszoner* – Områden där möjlighet för genetisk spridning och andra förflyttningar av djur och växter finns. Skyddsvärda arter har prioriterats i bedömningen samt områdets läge, storlek och förekomst av spridningsbarriärer. En spridningszon kan även kallas till exempel spridningskorridor eller spridningslänk.

De ESBO-områden som ligger närmast utredningsområdet är så kallade ekologiskt särskilt betydelsefulla livsmiljöer för skyddsvärda arter. Det ena av dem går i ett stråk från nordost till sydväst med ca en 500–800 meters radie runt utredningsområdet och kopplas samman med en spridningszon i nordväst. Det andra har sin början ca 700 meter söder om utredningsområdet (Figur 2).

Figur 2. Utredningsområdet i förhållande till "Ekologiskt särskilt betydelsefulla områden" (ESBO).

2.1.2 Stockholms stads ekdatabas och länsstyrelsens värdestråk

En av Stockholms stads utpekade värdestråk för ekmiljöer överlappar den norra delen av utredningsområdet (Ekologigruppen, Greensway 2020; Figur 3). I västra delen av utredningsområdet samt inom ca 300 meter utanför ligger ekområden och ca 700 meter nordväst om utredningsområdet

börjar ett kärnområde för ekar, även dessa utpekade av Stockholm stad. Ett ekområde har definierats utifrån inventeringar av jätteekar och värdefulla träd, om området har hög densitet av värdefulla träd definieras det som kärnområde.

Hela utredningsområdet omfattas även av en värdeetrakt för ekmiljöer, utpekade av länsstyrelsen (Länsstyrelsen 2020a; Figur 4). En spridningskorridor finns även utpekad delvis inom utredningsområdet och delvis omkringliggande.

Inom en värdeetrakt så bedöms en större del av landskapet hysa täta livsmiljöer viktiga för djur- och växtliv knutna till ekar. En värdeetrakt är ingen skyddsform, utan snarare ett hjälpmedel för att arbeta med ekologiska samband över stora landskapsavsnitt.

Figur 3. Utredningsområdet i förhållande till värdefulla områden för ek, utpekade i stadens ekdatabas.

Figur 4. Utredningsområdet i förhållande till värdetrakter och spridningskorridorer för ek utpekade av Länsstyrelsen

2.1.3 Konnektivitetsanalys för Stockholms stad

År 2015 utfördes konnektivitetsanalyser inom Stockholms stad i samband med kartering av ekosystemtjänster. Analysen undersökte spridningsmöjligheter för arter knutna till barrskog och ädellövskog, samt för groddjur (Calluna 2015). Analysen utgick från följande fokusartgrupper: barrskogsmesar (barrskog), eklevande skalbaggar (ädellövskog) och arten vanlig padda (groddjur).

Analysen bygger även vidare på metodiken som användes för att ta fram habitatnätverken i Stockholms stad år 2007. I analyserna identifierades olika livsmiljöer för respektive artgrupp, det vill säga områden där arterna kan reproducera sig och föda upp nya generationer.

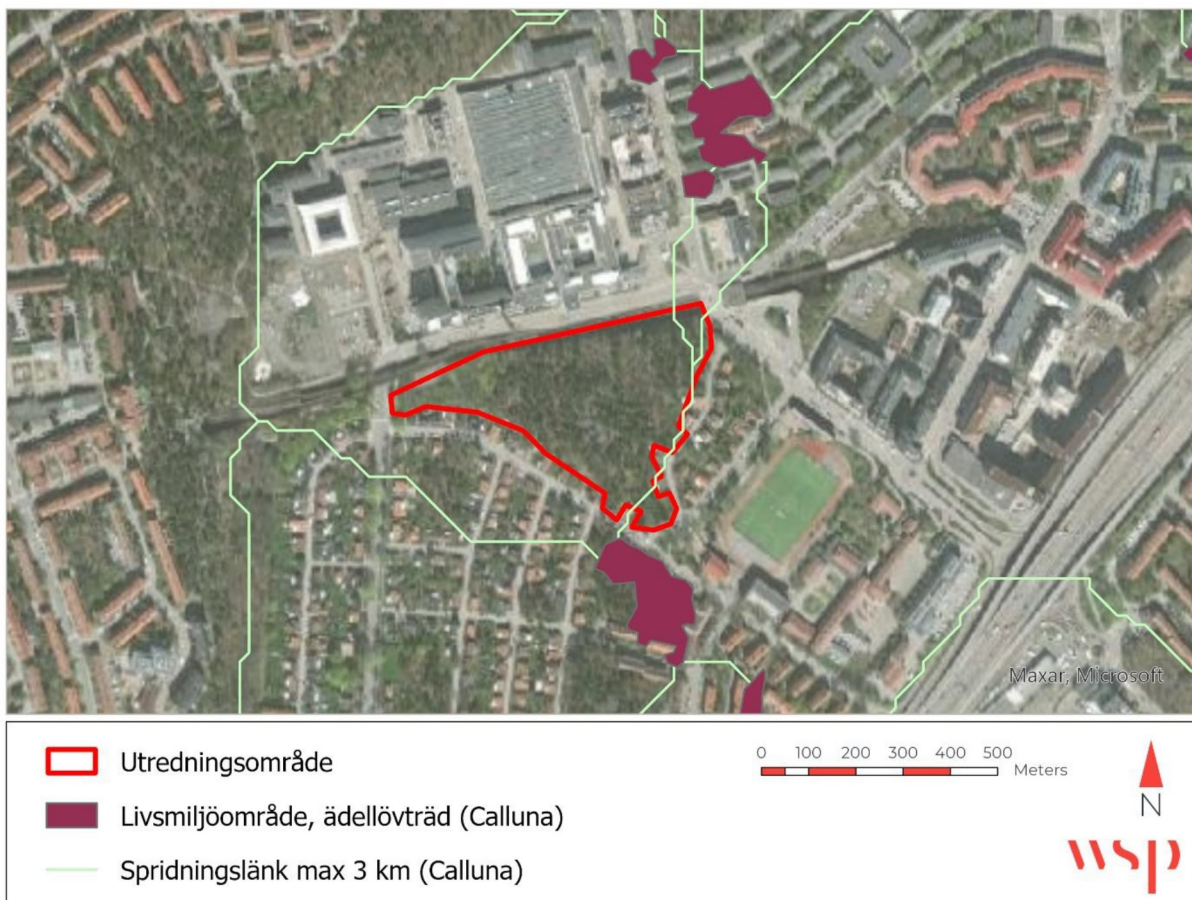
Spridningslänkar mellan dessa livsmiljöer visar även möjliga spridningsvägar för arterna. För groddjurs- och ädellövskogsnätverket skapades även ett snävt och ett brett nätverk, det vill säga livsmiljöer som är identifierade från mer specifika livsmiljöer (snäva nätverket) jämfört med ett bredare urval av livsmiljöer (breda nätverket).

Utredningsområdet ligger inom ca 300 meter från ett utpekat aktivitetsområde för barrskogsmesar (Figur 5). Vidare angränsar utredningsområdet till ett utpekat livsmiljöområde för arter knutna till ädellövträd, med cirka 10 meters marginal i söder och ca 130 meter i norr (Figur 6). En spridningslänk i ädellövsnätverket går även längs östra sidan om utredningsområdet och delvis inom områdesgränsen.

Utredningsområdet berörs inte av groddjursnätverket. De två närmsta hemområdena för groddjur finns utpekade ca en kilometer norr respektive nordväst om utredningsområdet (Figur 7).

Figur 5. Utredningsområdet i förhållande till utpekade aktivitetsområde för barrskogsmes (Calluna).

Figur 6. Utredningsområdet i förhållande till utpekade livsmiljöområden kopplade till ädellövträd samt spridningslänk (Calluna).

Figur 7. Utredningsområdet i förhållande till hemområden för groddjur (Calluna).

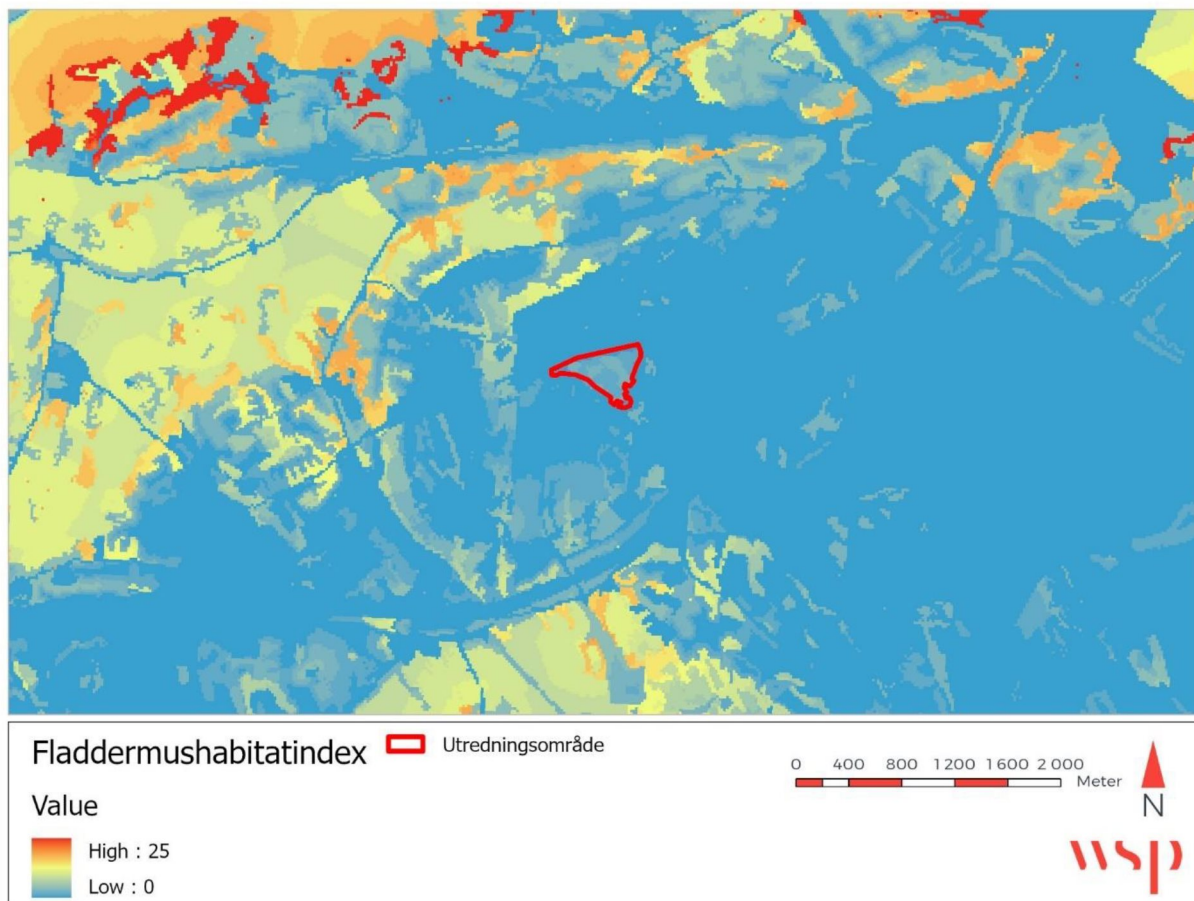
2.1.4 Fladdermushabitatindex

I en landskapsanalys utförd av Ecom AB (2019), på uppdrag av Stockholms stad, har potentiellt viktiga områden för främst skogslevande fladdermusarter pekats ut.

Skogslevande och mer långsamflygande arter är generellt sett mer känsliga för habitatfragmentering då de undviker att flyga över öppna och belysta miljöer. De är inte heller lika opportunistiska som till exempel gråskimlig fladdermus, nordfladdermus och pipistrell-arter (Altringham & Kerth 2016). Arterna vatten- och dammfladdermus är mer knutna till vattenmiljöer (von Hirschheydt, Kindvall & de Jong, 2020). Observera därmed att analysen inte visar samtliga områden som kan vara viktiga för andra typer av fladdermusarter, det vill säga de som kan vistas i mer öppna och belysta områden. Mer utpräglat skogslevande arter som finns i Stockholm är fransfladdermus, tajgafladdermus och brunlångöra (Ecom 2019, modifierat urval utifrån von Hirschheydt, Kindvall & de Jong, 2020 och Altringham & Kerth 2016).

I analysen beaktades ett antal olika aspekter för att på landskapsskala beskriva större områdets sannolika värde som fladdermushabitat, potentiella koloniplatser och sommarspridning. Analysen resulterade bland annat i ett habitatindex, som ger indikation på lämpliga fladdermusmiljöer och vilka områden som ligger inom flygavstånd.

Den sammanfattande modellen visar att utredningsområdet har låga indexvärden (Figur 8), vilket innebär att området har låg potential som livsmiljö för skogslevande fladdermöss och därmed sannolikt lägre artrikedom.

Figur 8. Utbredningsområdet i förhållande till fladdermushabitatindex för Stockholms stad.

2.2 FYND AV NATURVÅRDSARTER

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Dessa indikerar att ett område har högt naturvärde eller i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald.

En utsökning av naturvårdsarter genomfördes i Artportalen den 20 juni 2022 för rapporteringsperioden 2000–2022. Resultatet visade att inga naturvårdsarter finns rapporterade inom utredningsområdet under denna period.

3 RESULTAT

Resultatet av fältinventeringen redovisas nedan. Resultatet är uppdelat i två delar med följande ordning:

- 3.1 Skogstyper (tre objekt)
- 3.2 Trädinventering (nio särskilt skyddsvärda träd och ett område med hålträd)

3.1 SKOGSTYPER

Under fältinventeringen avgränsades delområden inom utredningsområdet efter skogstyp (Figur 9). Inom dessa delområden förekommer vissa värden för olika artgrupper, samt skyddsvärda träd. De olika delområdena beskrivs nedan.

3.1.1 Lövskogsmiljöer

Två områden med lövskog, område 1 och 3, avgränsades i utredningsområdet (Figur 9). Båda områdena består av blandlövskog med företrädesvis ek, asp, björk och lönn i trädskiktet och rönn, fläder och snöbär i buskskiktet, samt ett trivialt fältskikt (Figur 10). Trädskiktet är i huvudsak ungt men viss olikåldrighet förekommer, främst i södra delen av område 1, som också är något mer ljusluckigt.

I södra delen av område 1 observerades talticka (rödlistad – NT) på en särskilt skyddsvärd tall. Även spår av björksplintborre (signalart) noterades på en död björk i området. En del äldre lövträd och äldre tallar påträffades i både område 1 och 3, varav några klassas som särskilt skyddsvärda (Figur 11; Tabell 1). Både talticka och björksplintborre indikerar vissa värden knutna till död ved och äldre träd, men arterna är mycket vanliga i Stockholmsområdet.

I norra delen av område 1 förekommer bitvis en del blottade hållar samt inslag av död ved. Här identifierades även ett mindre område med ett flertal bohålsträd. Några hålträd har dock inte klassats som särskilt skyddsvärda. På ett av bohålsträden noterades en koloni av blanksvart trämyra (signalart), vilket indikerar vissa värden knutna till lövskog.

3.1.2 Hällmarkstallskog

Ett område med hällmarkstallskog (område 2) finns centralt i utredningsområdet (Figur 9) och karaktäriseras av ett företrädesvis glest och ljusluckigt trädskikt bestående av relativt unga tallar med inslag av olikåldrighet, samt ett visst inslag av liggande död ved (Figur 10). I trädskiktet finns även bitvisa inslag av asp, ek, lönn och rönn. Området är bitvis präglad av mycket slitage i markskiktet med avsaknad av både ris, mossor och lavar på hållarna. I utkanten mot tomtmarkerna i sydväst är skogen mer lövdominerad med ett tätare buskskikt.

Figur 9. Identifierade skogstyper i området.

Figur 10. Exempelbilder på identifierade skogstyper: A) Hällmarkstallskog. B) Lövskog.

3.2 TRÄDINVENTERING

Totalt identifierades nio särskilt skyddsvärda träd spritt i området (Figur 11; Figur 12; Tabell 1). Dessa inkluderar sex tallar, två aspar och en ek. Tallarna bedöms uppfylla ålderskriteriet för särskilt skyddsvärda träd enligt Naturvårdsverkets definition. Fyra träd (båda asparna, eken och en tall) hade bohål för fåglar. Påväxt av tallticka (rödlistad – NT) noterades på en tall och signalarten blanksvart trämyra noterades på en asp.

Ett område med flera aspar med bohål avgränsades även inom utredningsområdet. Flera av dessa träd var för smala för att klassas som särskilt skyddsvärda, men området hyser ändå värden för arter som lever i hålträd.

Figur 11. Karta över de särskilt skyddsvärda träd som inventerades i området.

Tabell 1. Förteckning över de särskilt skyddsvärda träd som inventerades samt information om art, stamdiameter (dbh) och deras olika naturvärden.

Träd-ID	Art	dbh (cm)	Hållighet	Naturvårdsarter	Kommentar
1	Asp	36	Ja	Blanksvart trämyra (signalart). Koloni bor i trädet.	Dött stående träd med fyra bohål. Trädet bedöms vara särskilt skyddsvärt, trots att stamdiametern är på gränsen.
2	Tall	69	Nej	Inga noterade	Pansarbark som sträcker sig långt upp på stammen. Ca 200 år gammal. Skyddsvärd pga ålder. Fågelbo finns i kronan.
3	Tall	70	Nej	Inga noterade	Särskilt skyddsvärd pga ålder, runt 200 år.
4	Ek	77	Ja	Inga noterade	Hållighet vid trädbas med mulm och fågelbo.
5	Tall	57	Nej	Inga noterade	Bedöms vara särskilt skyddsvärd pga ålder. Ca 200 år.

6	Asp	42	Ja	Inga noterade	Två bohål.
7	Tall	71	Nej	Inga noterade	Särskilt skyddsvärd pga ålder. Ca 200 år. Med pansarbark.
8	Tall	60	Nej	Inga noterade	Särskilt skyddsvärd pga ålder. Ca 200 år. Med pansarbark.
9	Tall	61	Ja	Tallticka, (rödlistad - NT)	Mindre bohål samt påväxt av tallticka.

Figur 12. Fyra exempel på särskilt skyddsvärda träd som inventerades. A) Tall med pansarbark och fågelbo i kronan (Träd-ID: 2). B) Hållighet med mulm och fågelbo i ek (Träd-ID: 4). C) Asp med två bohål (Träd-ID: 6). D) Tall med tallticka och bohål (Träd-ID: 9).

4 BEDÖMNINGAR

4.1 OMRÅDETS VÄRDEN FÖR ENSKILDA ARTGRUPPER

4.1.1 Groddjur

Området bedöms inte utgöra någon lämplig reproduktionsmiljö för groddjur då inga våtmarksområden förekommer. Det finns inte heller några lämpliga födosöks- eller spridningsmiljöer för groddjur i området. Området skulle eventuellt kunna nyttjas som övervintringslokal för groddjur, då det finns bergsspringor, lös jord och ansamlingar av död ved på vissa platser i området, men det förutsätter att det finns andra livsmiljöer för groddjur i närheten av Västbergaskogen. Detta bedöms vara osannolikt, då de närmsta områdena runt Västbergaskogen utgörs av bostadsområden, byggnader och stora vägar, samt då de närmsta utpekade hemområdena för groddjur i konnektivitetsanalysen för Stockholms stad är lokaliserade en kilometer nord och nordväst om utredningsområdet. Groddjur väljer sannolikt att ta sig till mer lämpliga livsmiljöer än att vandra genom exploaterade områden till Västbergaskogen. Någon fördjupad inventering av groddjur inom utredningsområdet bedöms därför inte behövas.

4.1.2 Fåglar

Det finns värden för fåglar i princip i hela utredningsområdet förutom i hållmarksområdet. Det förekommer gott om bohålsträd och även högvuxna buskage som är attraktivt för småfåglar. Under fältinventeringen noterades större hackspett, tättingar och trastar, och fågelbon har observerats i grövre tallar i området. Möjligheter för flera arter av fåglar att häcka bedöms vara goda och då det finns gott om bärande buskar såsom rönn, fläder och snöbär bedöms även området vara gynnsamt som födosöksmiljö. Det är sannolikt mestadels triviala arter av fåglar som häckar inom området, då Västbergaskogen inte är en del av ett större sammanhängande naturområde, vilket de flesta rödlistade och ovanliga fågelarter kräver. För att få en bättre uppfattning om vilka fågelarter som häckar i området så rekommenderas att en fördjupad häckfågelinventering utförs, med fokus på lövskogsområdena.

4.1.3 Fladdermöss

För fladdermöss finns en viss potential för dagsvisten i olika hålträd inom utredningsområdet, samt relativt goda jaktmiljöer i exempelvis lövstråken och gränsområdet mot den grusade basketplanen i väst. Eftersom skogen inte är belyst kan fladdermöss nyttja skogen trots att den omges av exploaterade och belysta områden. Det bedöms dock vara mer sannolikt att fladdermöss skulle nyttja större sammanhängande naturområden. Det är även osannolikt att kolonier skulle förekomma i några av hålträden i området. Närheten till större exploatering, bilvägar och tunnelbana bedöms medföra starka ljus- och ljudföroreningar vilket anses missgynnsamt för fladdermöss. Detta reflekteras även i fladdermushabitatindex för Stockholms stad, som visar att området har mycket låga indexvärden och därmed anses vara en ogynnsam miljö för skogslevande fladdermöss. Med detta i åtanke bedöms det inte föreligga något behov av en fördjupad inventering av fladdermöss inom utredningsområdet.

4.1.4 Insekter

Utredningsområdet uppvisar i sin helhet vissa värden för vedlevande insekter, främst inom lövskogsområdena. Det förekommer död ved på en del platser i området. Flera döda vedobjekt är

bitvis solbelysta och uppvisar en viss variation i nedbrytningsgrad. Förekomst av signalarterna blanksvart trämyra och björksplintborre i området indikerar även vissa värden knutna till insekter som lever i lövskog (Nitare 2019). Fältskiktet i området är trivialt och bitvis starkt påverkat av slitage, men förekomst av hägg och sälg i området ger ändå vissa värden för pollinerande insekter. De insektsarter som förekommer i Västbergaskogen är dock sannolikt relativt triviala arter. Detta beror främst på att många rödlistade och sällsynta arter av insekter lever i större sammanhängande naturområden med antingen rika inslag av död ved i olika nedbrytningsgrad, blottade solbelysta sandytor och/eller ett örtrikt fältskikt. Det bedöms inte föreligga något behov av en fördjupad insektsinventering i området.

4.2 EKOLOGISKA VÄRDEN KNUTNA TILL TRÄD

Utredningsområdet har potential att utgöra en del av ett spridningsstråk för arter knutna främst till ädellövträd. Både Stockholms stads ekdatabas samt analyserna från Calluna och länsstyrelsen angående livsmiljöer knutna till ädellövträd visar på att det finns potentiella spridningslänkar inom utredningsområdet och nära angränsande. Ett potentiellt aktivitetsområde för barrskogsmesar, även det utpekade av Calluna, finns cirka 300 meter väster om utredningsområdet.

Under fältinventeringen av utredningsområdet identifierades totalt nio särskilt skyddsvärda träd spritt i utredningsområdet. En del av dessa hade håligheter, främst i form av bohål. En äldre ek med hålighet med fågelbo och mulm i påträffades. Även ett antal ej särskilt skyddsvärda träd identifierades med bohål. De naturvårdsarter som hittats har varit kopplade till träd, främst särskilt skyddsvärda.

Trots att utredningsområdet inte bedöms ha särskilt hög betydelse som livsmiljö för många artgrupper skulle såväl eklevande insekter som andra artgrupper knutna till ädellövträd potentiellt kunna sprida sig och etablera sig i området baserat på tidigare utförda analyser som nämnts ovan. Vid en eventuell exploatering finns en risk att de utpekade spridningslänkarna och korridorerna försvagas till viss del, beroende på exploaterings utformning och lokalisering inom utredningsområdet. Detta kan i sin tur leda till en ökad barriäreffekt för spridning av eklevande arter och övriga arter knutna till ädellövträd i området.

4.3 SAMLAD BEDÖMNING

De högsta värdena inom utredningsområdet är främst kopplade till lövskogsområdena, och knutna till träd, insekter och fåglar. I några delar av området har olikåldrighet i trädskiktet, håligheter och död ved noterats, vilket är viktiga element som skapar variation i miljön och förutsättningar för insekter och fåglar. De ekar som finns i området kan med fördel friställas för att skapa en mer solbelyst miljö som gynnar både ekarna och arter knutna till ekar (Koch m.fl. 2012).

För att minska negativ påverkan på naturmiljön till följd av eventuell avverkning av träd föreslås att död ved sparas och placeras ut i solbelysta lägen på lämpliga platser inom området. Detta gynnar framför allt vedlevande insekter. En annan föreslagen åtgärd är uppsättning av fågelholkar i området för att skapa fler boplatser för fåglar och stärka områdets funktion som spridningsområde mellan närliggande skogsområden. Vid eventuell nyplantering av träd väljs med fördel inhemska trädarter som förekommer naturligt i området, såsom tall, ek och lönn.

Baserat på tidigare utförda konnektivitets- och livsmiljöanalyser bedöms Västbergaskogens roll i större ekologiska samband främst vara viktig som spridningsmiljö för arter knutna till ekar och övriga ädellövträd. En spridningskorridor för eklevande insekter förekommer i västra delen av utredningsområdet och en spridningslänk för övriga arter kopplade till ädellövträd går delvis genom

östra sidan av området. För att undvika att påverka dessa spridningssamband negativt bör ädellövträd inom utredningsområdet sparas.

För att undersöka vilka fågelarter som potentiellt häckar i området rekommenderas att en fördjupad inventering av fåglar (häckfågelinventering) genomförs i området. Det bedöms inte vara nödvändigt att utreda förekomst av övriga artgrupper i området.

5 REFERENSER

Litteratur

Altringham, J., & Kerth, G. 2016. *Bats and roads*. In: C. C. Voigt & T. Kingston (Eds.), *Bats in the Anthropocene: conservation of bats in a changing world*. pp. 35-62. New York: Springer International Publishing.

Calluna. 2015. *Kartläggning och analys av ekosystemtjänster i Stockholms stad*.

Ecocom AB. 2019. *Landskapsanalys av potentiella fladdermushabitat i Stockholm stad*.

Ekologigruppen AB, Greensway AB. 2017. *Stockholms stads ekdatabas. Uppdatering och komplettering. Stockholm: Stockholms stad*.

Koch Widerberg, M., Ranius, T., Drobyshev, I., Nilsson, U. & Lindbladh, M. 2012. *Increased openness around retained oaks increases species richness of saproxylic beetles*. *Biodiversity and Conservation* 21: 3035–3059.

Länsstyrelsen. 2020a. *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer – Naturvårdsstrategi för Stockholms län. Rapport 2020:18*.

Miljöförvaltningen. 2014. *Miljöförvaltningen Stockholms stad. Stockholms ekologiska infrastruktur - Bakgrund och beskrivning av databas och karta*.

Nitare. 2019. *Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning, Skogsstyrelsen. Jönköping*.

Naturvårdsverket. 2012. *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd – mål och åtgärder 2012–2016*.

von Hirschheydt, Kindvall & de Jong. 2020. *Testing bat abundance and diversity predictions by PREBAT, a connectivity-based habitat suitability model for insectivorous bats*. *European Journal of Wildlife Research* 66:29.

Webbsidor/databaser

Artportalen. Information hämtad 2022-06-22. www.artportalen.se

Länsstyrelsen. 2020b. *Länsstyrelsen Stockholm, webbGIS*. Information hämtad 2022-06-21. <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

VI ÄR WSP

WSP är en av världens ledande rådgivare och konsultbolag inom samhällsutveckling. Med cirka 50 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

